

Ileqqutoqaasut

Kalaallinit iperagassaannigitsut, kingulliit ilaannut aanngalersut

1. Pingaarnerusumik inoqutigiissut tassa: Angajoqqaat qitornatik ilagalugit.
2. Aamma taava uillarnarit iliarsuillu qanigisaasa piniartut inoqutigisarpaat ikiortigalugillu.
3. Illumi ataatsimi piniartut qassiuniartarput, qatanngutigiilluunniit illoriilluunniit ningaagiilluunniit illoqatigiissuinnarlutik inoqutiminnut ikioqattaallutik.
4. Illoqatigiit nungullutik piniartortamik arlaat naalagarisarpaat; illoqatimi assuarnarsusiataluunniit assuarnanggissusiataluunniit ilaa nungullugit taassuma pigisarpaa.
5. Illoqatigiit naammattut nungullutik umiaqartarput.
6. Inoqutigiit umiamut amigartut qanigisamik arlaannut kattullutik peqatigiillutik umiassaqartarput.
7. Upernalersoq inuit tamarmik anisertarput tuperlutik.
8. Piniartut umiaqanngitsut taamaattoq ajunngitsumik tupeqartarput.
9. Illut inuisa qimattarpaat igalaaviaannarlugit, aavii aalanngitsut.
10. Ukiiviit nungullutik aasami inueruttarput.
11. Umiat tamarmik ammassiartarput; umiaqanngitsut umialittaasa ammassivinnut nassartarpaat.
12. Inoqutigiit nungullutik pooruseqarlutillu ammassaateqarlutillu queqarlutillu iliveqqeqarlutillu qimatuliveqartarput; ukiulersukkut taakku tamarmik naammattumik imaqartarput.
13. Illut nungullutik naammattunik aaveqarlutik ajunngitsunik iigaqarlutik ajunngitsumik illeqartarput.
14. Toqqit nungullutik ajunngitsunik itsaqarlutik naammattunik qaleraqartarput.
15. Ukiup ilaagut sapernarsisartut nalinginnaat sapernannginneranni katersortariaqartarput, sapernarfianni atorumaarnersut naammatsillugit.
16. Inoquteqalersut nungullutik pequtigisariaqartut tamaasa naammatsillugit nammineq pigisarpaat, allap pianik attartornaveersaarniarlutik.
17. Nalinginnaq allap pigisaa innimigisariaqarpoq.

18. Piniagaq annaasaq nassaartup pisaraa; pigisaq tammartoq sulii isumakkeerneqanngitsoq nassaartup inuanut tunniuttarpaa.
19. Sumi inoqareersumi nunataarumasut tassani nunallit siunerseqqaarlugit pisarput.
20. Nunaqatigiissut nungullutik ikioqatigiilluartussaapput; taamaattumik inoqutigiissortaasa arlaat iluaallileraangata iluanngissusiata ilaa nunaqataasa tamarmik pigisarpaat.
21. Piitsut assuarnanngitsut (uillarnerit, iliarsuit, utoqqaat sapilersut, napparsimmarsortut) sapinngitsumik qanigisaqanngitsut nunaqataasa katinngarmik ikiugassaraat akilersinnatik.
22. Piitsut assuarnartut (eqiasunnermit pikataanermillu piitsut) nunaqataasa ilaginnartarinngilaat, kisianni merlertutut silattunngitsutut ilillugit piniarluaqqusarpaat, sapinngisaminnik iluurtup tungaanut ikiorlugit.
23. Piitsut pigisariaqartunik ajorsartut atoriaqanngitsunik pisisarinngillat.
24. Merlertunnguit nungullugit sianileqqaarnerannit ilumoornermut sungiusartariaqarput, piunngitsuliornermut aseroqqunagit; qilammiusussatut perorsagassaapput.
25. Aamma taava merlertut meeraanerannit suliarisassaannut sungiusartariaqarput:
Nukappiannguit piniagassanut tamanut, nivarsiannguillu isumagisassaannut tamanut.

Uagut Misissuisugut Paarsisut ilagalugit ileqqutoqaasut tamakku tamanut eqqaasissutiginiarpavut, taakkuninnga sulii ileqqoqarluarniartut kajumissaarumallugit ileqqumikkut aalajangeqqullugit, taakkuninngalu ileqqoqarluarunnaarsut oqaanniarumallugit killormut iliorunnaariartoqqullugit.

Upernaaq 1863, Nuummi Misissuisut.

Aasaq manna 1912 Sinerissami Kujallerimi kommuneqarfiit ilaanni nalunaartoqarpoq: Atuagagdliutit kalaallinut iluaqutaanerujumaartunik imaqarneroqqugaluarlugit. Kissaatigisarli tamanna naammassiniassallugu ajornaanngitsuunngilaq. Takusarpassili ukiorpassuit tamangajaasa kalaaleqatitta pillaqqinnerusut isumaliutigisatik kalaallinut tamanut malinneqarpata iluaqutaajumaarsorisatik allallugit ilannguttaannaraat. Iluaqutaasinnaasaqaallu, unnersuutaalluurtunik ilaqartaqimmata. Kisiannili oqaaqqissaarutit unnersuutillu malinneqarunik iluaqutaasinnaagaluartut, amerlanerit atuaannartarpaat iluaqutissarsiffiginiarnagit suunngitsuutiinnarlugit aliikkutariinnarlugit atuartarlugit, massa malinneqarpata iluaqutissarsiffigineqarnissaat isumaliutigineq ajoramikku.

Ikkuli iluaqutaanerujumaartunik kissaateqartut unnersuukkumagaluarpakka, ilumulli massakkut iluaqutaavissussanik unnersuussilluarnissaq ajornarsivippoq, iluarnerusunik unnersuussutaagaluit allaat malinneqarneq ajulivimmata. Tamanna pillugu uku “Ileqqutoqaasut” ukioq 1863 Nuummi taamannersuaq Misissuisut katersugaat, massakkut Atuagagdliutinut ilannguppagut, taamannersuarli naqitigaasut nungummata; taakkuli kalaallit itsaanit ileqqutoqaasa pingaarnerit ilagimmatigik kingullernullu malikkuminassagaluarмата, iluaqutaajumaaraluarмата. Taakkuninnga katersuisut eqqaasitsiniartullu utoqqaat titsiitsut isumaliortullu misigisaqaqisut qangali tamarmik toqoreerput. Tamanna pillugu ukunani oqaatigisat paasilluarniaqqunaraluaqaat, iluarsartornissaannarmut unnersuussutaammata.

L.M. [Lars Møller]

Najoqqutaq

Atuagagdliutit no. 10, 31. januar 1913, qupp. 145-148.